Єднаймося в Просвіті!

ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА

Вставай, народе, в тяжку годину!
Та не для помсти за рідну кров.
Вставай за правду, за Україну,
Вставай, народе, твій час прийшов.
Дмитро Павличко

№ 2 (264)
14 січня
2010 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Гол. редактор – Богдан Вівчар * Редактор – Михайлина Боднар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * Наші реквізити: Р/р 2600630015124 в Укрсоцбанку МФО 336019, код 04929075. * За зміст та достовірність інформації у рекламі відповідальність несе рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідальність несе автор * Редакція застерігає за собою право редаґувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

ГОЛОС НАРОДУ

ПІДТРИМАЙМО СВОГО ПО ДУХУ Й КРОВІ

ЗВЕРНЕННЯ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОГО МІСЬКОГО ОБ'ЄДНАННЯ ВУТ «ПРОСВІТА» ім. Т. ШЕВЧЕНКА ДО ГРОМАДЯН УКРАЇНИ

Ми, просвітяни Івано-Франківського міського об'єднання ВУТ «Просвіта» (ІФ МО ВУТ «Просвіта») ім. Т. Шевченка та мешканці Івано-Франківська, висловлюємо свою підтримку державницькому курсу Президента України Віктора Ющенка – людини, яка по крові й духу є українцем і здатна з нашою допомогою будувати українську Україну.

Пам'ятаючи ціну, яку довелося заплатити впродовж багатьох століть за нашу державну незалежність, висловлюємо свою глибоку тривогу з приводу реальних загроз, які нависли над Україною і посилюються напередодні чергових виборів. За час свого президентства В. Ющенко доклав багато зусиль для відродження історичної пам'яті, утвердження рідної мови, традицій, духовності, щоб українці змогли себе відчути гордими й гідними представниками Великої української нації.

Закликаємо всіх громадян України, для кого дорога Державність, майбутнє наших дітей, максимально консолідуватись, усім національно-патріотичним силам об'єднатись і висловити цілковиту підтримку сьогоднішньому Главі Держави.

Звертаємось до кандидатів у Президенти України національного й демократичного спрямування – Ю. Костенка, О. Тягнибока, А. Яценюка, А. Гриценка зняти свої кандидатури в користь України – на підтримку В. Ющенка та закликати своїх прихильників проголосувати за єдиного кандидата від національно-патріотичних сил – Віктора Ющенка.

Звернення схвалили на зборах ІФ МО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка та громадськості Івано-Франківська.

Василь Бойко,
голова ІФ МО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, професор,
Наталія Синиця,
відповідальний секретар

ОДКРОВЕННЯ

БРАТТЯ УКРАЇНЦІ!

Мене вразила важка й підступна хвороба, через яку не можу перед вами виступити особисто, а тому звертаюсь через газету.

Українська нація зараз у страшній небезпеці: вирішується її доля – бути чи не бути? Як і протягом попередніх трьохсот літ, українців провокують на роз'єднання різні політики й артисти – борці за копійку.

На патріота України – Президента Віктора Андрійовича з усіх боків ллють бруд, щоб приспати нашу пильність, збаламутити спільноту.

Хоч маємо зрозуміти, що нічого ідеального в світі не буває, як би ми не хотіли цього, як би не прагнули… Чи міг він досягнути успіхів в оточенні яничарів? Все ж нині кращої кандидатури на пост Президента в нас немає.

До цього висновку я, письменник-публіцист, дійшов, аналізуючи дії лівих, правих та «сіро-буромалинових» політиків.

Браття! Перед зловіщими постатями, зрадниками, «полковниками носами» та яничарами прошу вас об'єднуватися навколо нашого Президента Віктора Ющенка, жити в дружбі, злагоді, єдності. В цьому я бачу міць і силу української нації.

Не лізьте добровільно в ярмо, де нас раніше називали «бидло» й «малороси». Це кажу вам я – український росіянин Геннадій Бурнашов, кавалер відзнаки Президента України Віктора Ющенка – ордена «За заслуги» III ступеня.

Геннадій Бурнашов

КОРОТКО: НОВИНИ УКРАЇНИ І КРАЮ

ПАМ'ЯТКИ

У СПАДЩИНУ ЮНЕСКО

Спадщину ЮНЕСКО можуть поповнити 8 дерев'яних церков Західної України. Міністри культури України та Польщі у спільній заяві проситимуть міжнародну організацію ЮНЕСКО внести до списку всесвітньої спадщини 16 дерев'яних церков XVI–XIX ст., які обирали по обидва боки кордону із 44 дерев'яних церков бойківського, гуцульського, галицького, лемківського типів. Із українського боку чотири сакральні пам'ятки є у Львівській області й по дві – в Івано-Франківській та Закарпатській областях.

За прогнозами українських і польських фахівців, унікальні дерев'яні храми можуть поповнити список ЮНЕСКО в 2012 році. З восьми храмів у найкращому стані нині перебуває церква Святого Духа (1598 рік) в Рогатині Івано-Франківської області, яку прикрашають унікальний бароковий іконостас XVII століття, один із найдавніших в Україні, та ікони XVI–XIX століть. Про високу мистецьку цінність іконостасу свідчить той факт, що його бічні врата з іконами «Архангел Михаїл» та «Мелхиседек» у 20-х роках XIX ст. експонувались у Відні на Міжнародній художній виставці. Також Нацбанк України минулої осені випустив пам'ятну монету номіналом 10 гривень «Церква Святого Духа в Рогатині» зі стилізованим зображенням церкви та храмової ікони XVI ст. «Зішестя Святого Духа на апостолів».

Решту сім храмів необхідно привести до автентичного вигляду, як і дерев'яний храм Різдва Пресвятої Богородиці 1808 року в селі Нижній Вербіж Коломийського району, який оббитий бляхою. Хоч інтер'єр споруди і знищений та немає документації на храм, все ж ця гуцульська п'ятиверха пам'ятка початку XIX століття вражає неймовірною архітектурою.

ЗАПРОШУЄМО
в НД «Просвіта»
14 січня о 14.00
на святкове дійство
«СІЙСЯ, РОДИСЯ!..»

ЗІ СТАРИМ НОВИМ РОКОМ! ІЗ ВАСИЛЄМ!..

З Новим роком, браття милі,
В новім щастю в новій силі
Радісно вітаю вас
І бажаю, щоб в здоров'ю,
В мирі з братньою любов'ю
Відтепер ішов вам час.
І бажаю, щоб трудяще
Це життя вам якнайкраще
Без біди минало всім,
Щоб думками ви міцніли,
Багатіли – не бідніли,
Щоб веселий був ваш дім.
І бажаю, щоб ми згідно,
Сміло, свідомо, свобідно
Йшли до спільної мети –
В своїй хаті жить по-своєму,
Не коритися нікому,
Лад найкращий завести.
Сим бажанням вас витаю
І по давньому звичаю
Повну чарку догори!
Щирій праці Бог поможе
Дай нам, Боже, все, що гоже,
Що не гоже – чорт бери!

Іван Франко

ДО ДЖЕРЕЛ

ПРОСВІТЯНСЬКІ ЗАСІВИ З КОЛЯДОЮ

Забудьте торг життя на мить,
Втишіться, Господь з вами!
Б. Лепкий

У новому році актив обласної «Просвіти», визначивши напрямки роботи на останній звітно-виборній конференції, яка обрала головою Степана Волковецького, творчо розгорнув свою духовну просвітянську місію. Саме з нею у неділю, відразу по Різдві, ми прибули в Тлумач. Тепло ми відчули одразу, як у серцях господарів, так і в приміщенні РБК. А шанобливі тлумаччани прийшли до зали завчасу, як у європейському місті. Здогадуюсь, що подбала про все пані Галина Дзьоба – голова Тлумацького РМО «Просвіта». Її активність знана багатьом. Звичайно, просвітянській роботі тут сприяють районна і міська влади (голова райдержадміністрації В. Сенів, заступник – просвітянин І. Деньокович). Подячні слова звучали з уст заступника голови райради Ігоря Циника.

А настрій піднесений… На ялинці запалали вогні, в моєму ж серці пломеніло різдвяне світло любові, яке зі сцени я як ведуча свята передавала іншим, намагалась відвернути людей від суєти і спонукала їх задуматись над словом Божим. А про золоті сторінки Тлумаччини розповів знаний краєзнавець і просвітянин Петро Арсенич. Настрій дійства підхопили учасники колективів обласної «Просвіти» – Народної аматорської чоловічої хорової капели «Червона калина» та жіночого вокального ансамблю «Квіти ромену» (керівник – Орест Турок) і солісти Клубу обдарованих дітей Назар Петрунів і Марічка Андрюк (керівник – Борис Данилишин). Радували співом і солісти ОНД Людмила Булієнко, Ніна Бакай, Людмила Вербова.

Звучали коляди, патріотичні й народні пісні. Бо, що не кажіть, але народ наш у духовній сфері, за словами Івана Франка, найбільше «зробив і виповів». А Богдан Лепкий нам заповів:

Глядім в леґенду золоту,
Що йде до нас з просторів,
Й добудьмо з неї силу ту,
Що гори перетворить.

Отож, попри всілякі труднощі сьогодення, знаходьмо іскорки, що запалюють свічки віри й надії.

Марія Солодчук

ТУРИЗМ

КОНКУРС ПРОДОВЖИЛИ

До першого березня триватиме конкурс проектів з розвитку туризму, який проводився в рамках виконання відповідної обласної програми.

Він розпочався у 2009, а перед Новим роком були підведені його підсумки. Визначили шість проектів-переможців. Обласна конкурсна комісія відзначила, що найбільш успішними й результативними стали проекти «Карпатські стежки», Аґентства економічного розвитку з Рожнятова.

Натомість не повністю виконані завдання проекту громадського об'єднання «Бандерівське земляцтво» зі Старого Угринова Калуського району. До речі, всі проекти були профінансовані з обласного бюджету.

Отже, конкурс проектів з розвитку туризму в області триватиме й цього року, а розпочнеться він наприкінці січня. Обсяг фонду збільшили до ста тисяч гривень. Встановлена і максимальна вартість одного проекту. Вона становить 25 тисяч гривень.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ **"ГАЛИЦЬКУ ПРОСВІТУ"!** Передплатний індекс **91083**

ПОЗИЦІЯ

ВИБОРИ-2010: УКРАЇНСЬКІ ЕТНІЧНІ ІНТЕРЕСИ

«Якщо правитель не може дати народові хліба, то хай дасть йому свободу» – каже давня мудрість. Місія майбутнього Президента – не заважати переходові України до нової суспільно-політичної системи.

Кожна людина прагне щастя. Як правило, щастя досягається в середовищі людей свого етносу. Ця інтуїтивно зрозуміла істина має суто наукові підтвердження. Можна згадати дослідження, здійснені британським міністерством внутрішньої політики. За словами голови Комісії з расового рівноправ'я Тревора Філліпса, люди почуваються щасливішими, якщо вони оточені подібними до себе. Расова й етнічна подібність створює для них «зону комфорту».

ГЕНЕТИКА ЕТНІЧНОЇ СОЛІДАРНОСТІ

Прагнення людини жити в середовищі свого етносу має не лише психологічну, а й біологічну основу. Дослідницька група з Каліфорнійського університету в Лос-Анджелесі під керівництвом Іштвана Молнара-Чакача виявила, що мозкові клітини вміють розпізнавати представників свого етносу. «Ми визначили, що етнічність і культурні відмінності впливають на нейронну активність мозку», – заявили автори дослідження. Глибше сприйняття представників свого етносу генетично закладене в людині для швидкого об'єднання зі «своїми» в цілісний етносоціальний організм.

Природність етнічного структурування людства яскраво виявляється в ході сучасної глобальної кризи. **Найстабільнішими є держави з моноетнічним ядром, натомість поліетнічні утворення втрачають стійкість.** Так, уже частково або повністю розпалися СРСР, Юґославія, Чехословаччина, Ефіопія. На підході подрібнення та розпад РФ, Великобританії, Бельгії, Іспанії, Канади, США, Індії, Сомалі, Індонезії, Іраку, Пакистану та багатьох інших. За даними ООН, в 1945 р. була 51 держава, у 1995 р. – 185 держав, а, за прогнозами Міжнародної спілки географів, за два-три десятиліття їх буде 400. Майбутнє – за державами, створеними на основі корінних етносів.

Згідно з чинною Конституцією і політичною практикою, Україна вважається поліетнічною республікою. Етноси України мають законне право відстоювати свої етнокультурні, економічні та політичні інтереси шляхом створення національних (етнічних) громад. Так, станом на 2007 р. в Україні зареєстровано 39 національних громад із всеукраїнським та міжнародним статусом – читаємо на Інтернет-сайті Державного комітету України у справах національностей та релігій.

ТРИ ЕТНОСИ – ТРИ КАНДИДАТИ В ПРЕЗИДЕНТИ

На сьогодні найвпливовішими в Україні є три етнічні спільноти: українці як корінний етнос, росіяни та євреї. Показово, що для відстоювання своїх етнічних інтересів двоє останніх створили найбільше етнічних організацій: росіяни – 4, євреї – 7. Найпізніше відреаґували етнічні українці, які лише 25 грудня 2008 року зареєстрували свою Українську національну громаду. Таке відставання в часі викликане тим, що українці запізно вчиталися в Конституцію і зрозуміли, що ця держава належить не їм, а «громадянам України всіх національностей». З юридичної точки зору три найвпливовіші етноси України – українці, росіяни і євреї – користуються рівними правами і законно відстоюють свої етнічні інтереси.

Змагальність інтересів згаданих трьох етнічних спільнот виразно виявилась у ході нинішніх президентських перегонів. Якщо відкинути рекламну тріскотню, то очевидно, що **три головні кандидати в Президенти – Віктор Ющенко, Віктор Янукович і Юлія Тимошенко представляють інтереси своєї етнічної спільноти.** Хоча при цьому всі апелюють до етнічних українців – як україномовних, так і російськомовних, адже українці складають 80 відсотків населення України.

Науково доведено, що генотип визначає 60–80 відсотків людської особистості. Тож базовим чинником етнічної ідентифікації кандидатів є їхнє генетичне походження, – згадайте наведені вище висновки вчених Каліфорнійського університету. Це природне прагнення до психологічного комфорту разом зі «своїми», а природу не обдуриш.

Невидима генетична програма кожного кандидата наочно виявляється через його антропологічний тип, стиль поведінки, ставлення до української історії та української мови, хобі, виховання дітей, етнічний склад найближчого оточення, зовнішньополітичні симпатії. При бажанні все це можна переконливо довести на основі багатого фактажу. Зокрема, не важко об'єктивно показати, які етнічні інтереси стоять за кожним із трьох реальних кандидатів у Президенти.

В ЧОМУ ЕТНІЧНИЙ ІНТЕРЕС УКРАЇНЦІВ?

Почнемо з того, що всі три кандидати є вихідцями зі старої пострадянської системи, тому неминуче є носіями безнадійно відсталих стереотипів мислення. Жоден з них не має бачення майбутнього України як культурної, заможної, здорової і захищеної держави. Тож кого б не обрали на цих виборах, це будуть перехідні фігури. За рік-другий їм на зміну неминуче прийдуть нові лідери, що знайдуть адекватні відповіді на виклики часу. **Тому сенс наступного президентства – найменше заважати переходові України до нової суспільно-політичної системи.** «Якщо правитель не може дати народові хліба, то хай дасть йому свободу», – каже давня мудрість. Забезпечити свободу, не допустити політичних репресій – головна місія майбутнього Президента.

Хто з трьох найкраще справиться з цією місією? Очевидно, Віктор Ющенко – вроджений миротворець, «всеукраїнський пасічник», колекціонер старожитностей. Врешті-решт, свобода – це найголовніше, що він зробив для всього поліетнічного суспільства України. Що стосується конкретно українців, то в нього є ще одна велика заслуга: він сприяв пробудженню української етнічної пам'яті – від цивілізації трипілля до козаччини й голодомору. З погляду українського відродження це найголовніше, адже, якщо сьогодні українці повернуть собі дух і самосвідомість великого славного народу, то завтра вони повернуть все інше і створять у стократ більше.

Інша справа, що нині патронований Ющенком простір свободи дедалі більше перетворюється на простір хаосу і беззаконня. Для підтримання елементарного порядку йому не вистачає внутрішньої сили. Але це, знову ж таки, українська етнічна особливість, адже сильні українські лідери з'являлися лише тоді, коли було сильне українське суспільство. **Суспільство, яке створювало для своїх лідерів настільки жорсткі стимули, що ті або змушені були самі ставати сильними, або достроково відходили до предків.**

ЗАСІБ ВІД КАТАКЛІЗМІВ

Можна сказати, що українці мали свій фірмовий рецепт подолання катаклізмів. Він полягав у тому, що в кризові часи українці діяли в точній відповідності з тисячолітньою народною традицією – звичаєм. Згідно з ним, громада висувала зі свого середовища лідера, який мав найбільше можливостей для подолання кризи. «Родзинкою» таких звичаєвих виборів було те, що у кандидата на булаву по суті не запитували його згоди. Якщо він відмовлявся бути гетьманом, то його могли побити й навіть скалічити, бо життєві інтереси народу і його розвиток – понад усе! Якщо ж обраний лідер зраджував громаду або недбало виконував свої обов'язки, то його карали на горло, а весь його рід позбавляли майна. Завдяки таким надпотужним стимулам на території України протягом тисячоліть творилися могутні держави й розквітала культура.

Звичай концентрує в собі перевірені методи виживання народу й подолання найнесприятливіших обставин. Тож і цього разу, коли етнос опинився «на межі», українці вирішили підтримати Ющенка як «лідера перехідного періоду», запропонувавши йому «традиційні стимули». Пропозиція, від якої неможливо відмовитись, була оформлена Українською національною громадою у відкритому листі «Ми все повернемо, а винні будуть покарані**».**

Сенс листа в тому, що **етнічні українці обирають українця Віктора Ющенка своїм гетьманом, оскільки в нинішній ситуації у нього найбільше владних і матеріальних можливостей вплинути на ситуацію.** При цьому від нього вимагається негайно припинити «вакцинаційний геноцид», провести у 2010 році Конституційні збори з «перезаснування держави» й означити правові норми для цивілізованого повернення українському народові незаконно привласнених під час злочинної приватизації майна і землі.

Здійснення цих заходів розглядається як мирне повернення українському народові величезного боргу, що зараз висить над Віктором Ющенком ще з 2004 року. Відповідно, невиконання народної волі розглядатиметься як зрада – з усіма подальшими заходами, передбаченими тисячолітнім звичаєм. Якщо ініціативу УНГ підтримає достатньо багато українців, то справа може набути цікавого продовження.

А як щодо Олега Тягнибока і Юрія Костенка? Очевидно, що на виборах-2010 у них немає шансів. Проте загалом вони роблять корисну справу, адже також пробуджують українську самосвідомість. При цьому їхня активність не заважає українцям проголосувати за Ющенка й українські етнічні інтереси.

Євген Романишин,
голова громадської організації «Українська національна громада», член Правління ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка

НАВІЯНЕ

РЕФЛЕКСІЯ

У Коломиї відбулося свято «Просвіти». Товариство відзначало 141-шу річницю заснування і 20-ту річницю відновлення після гонінь і заборон.

Свято, як свято. В залі Народного дому зібралися ті, хто за покликом національних сил і власного серця в 1989 році пішли в кабінет першого секретаря Коломийського міськкому партії Віктора Корчинського виборювати право на заснування Товариства української мови ім. Т. Шевченка, що й було врешті виборено.

Зібралися люди на 20 років постарілі, а також значно молодші й цілком юні. Всі раділи, згадуючи пройдений товариством шлях, перераховуючи, що за цей час було зроблено і що зробити не вдалося. Вислухали промову голови райміськоб'єднання пана Глаголюка, в якій, властиво, ці підсумки він і зробив, а потім – промову голови обласної «Просвіти» пана Волковецького, промову блискучу, в якій, на мою гадку, пан голова висловив найцінніші думку про те, що серед усіх громадських організацій і політичних партій, які існують в Україні, тільки «Просвіта» може стати об'єднуючою силою, здатною згуртувати націю в одне ціле на побудову української національної держави. Тільки «Просвіта» як незааґажована в політику всенаціональна сила може й повинна понести в українські села та міста національну ідею, лиш їй самій треба оновитися, укріпитися й покликати у свої ряди людей чину.

Багато говорилося на святі. Після промов і вручення нагород відбувся концерт. І саме на концерті сталося те, для чого я і розпочав цю мову. Грав духовий оркестр коломийської гімназії під керівництвом учителя першої музичної школи Миколи Шепетюка. Грав злагоджено мелодії зі стрілецьких і повстанських пісень, а потім на сцену вийшла юна співачка з тієї ж гімназії Соломія Пеца-Ославська і заспівала «Любіть Україну»… Трохи соромно зізнаватися, але в мене потекли рясні сльози. І не тому, що прекрасно грав оркестр, не тому, що чудово співала юнка – я згадав подію, яку пережив із півстоліття тому. За цей твір (*Любіть Україну у сні й наяву, / Вишневу свою Україну, / Красу її вічно живу і нову / І мову її солов'їну),* ой, як тяжко карали її автора, ніжного лірика Володимира Сосюру, а з ним – і нас усіх, українців.

Твір був опублікований в 1944 р. і сприйнявся всіма українцями так, як сьогодні його сприймаємо ми. Вороги ж Сосюри й України терпеливо чекали цілих сім літ, і щойно в 1951 році нанесли удар. В газеті «Правда» була опублікована розгромна стаття. Це був сиґнал для лакуз від літератури в самій Українській Радянській Соціалістичній Україні. Брутальна критика прорвала шлюзи. Сосюру звинувачували в усіх смертних ґріхах стосовно радянської влади. Йому згадали участь у рядах військ Української Народної Республіки і його «Третю роту», згадали поему «Мазепа» й поему «Махно», брудними язиками перемацували кожне слово його крамольної «Любіть Україну» і ганьбили. Але найганебніше було попереду.

В селянському неписаному карному законі було таке правило: коли когось ловили на крадіжці, невдасі чіпляли на шию украдену річ і водили по селу, а кожен зустрічний міг на злодія плюнути або кинути болотом. Так і Володимира Сосюру примусили їздити по містах України й перед студентами вищих шкіл каятись, каятись, каятись у своїх помилках.

Приїхав він, а чи привезли його, бідолашного, і до Станиславова. В актовому залі зібрали всіх студентів учительського інституту, й наші викладачі під пильним оком представників обкому комуністичної партії і КҐБ повчали нас, як небезпечно відірватися від ідеалів інтернаціоналізму і на втіху світового імперіалізму та мерзенних відщепенців – буржуазних націоналістів збочити в бік національного обмеження.

«Ні, ні, ми не проти національної культури – саме в нашій найдемократичнішій країні розцвіли національні культури всіх народів і народностей нашої соціалістичної Батьківщини, але, згідно вчення класиків марксизму-ленінізму і насамперед вчення нашого геніального вождя – товариша Сталіна, культура повинна розвиватися, як національна за змістом, але соціалістична за формою. Треба вміти розрізняти, де закінчується національна гордість і починається буржуазний націоналізм, а цьому нас вчить наша мудра комуністична партія».

Після цих повчань слово надавали зганьбленому, приниженому авторові. Коли Сосюра покаявся вже завченими напам'ять словами, надавалася можливість студентам задати «злочинцеві» запитання. А була в нас одна «дєвіца», яка часто підкреслювала, що вона «русская» і що вона доб'ється того, щоб бодай деякі основні предмети викладали «на русском язикє». Вона єдина і скористалася своїм старшосестринським правом по-гадючому вкусити поета: «Владімір Нікалаєвіч, скажіте, пажалуста, может, Ви ґдє-нібудь встрєчалісь с українско-нємєцкімі буржуазнімі націоналістамі і под їх вліянієм напісалі такой нєудачний безідейний стіх?»

Кожен по-своєму може уявляти, що діялося в серці Володимира Сосюри. Він – принижений, блідий щось відповідав цій представниці окупаційної нації її мовою. А в кожного з нас нуртували почуття сорому, обурення, ненависті, люті й безсилля.

Це вже згодом по наших серцях ударив Тарас Шевченко: *«А ви дивились і мовчали, / Та мовчки чухали чуби. / Німії, подлії раби!»* Останньою кров'ю спливала Українська Повстанська Армія, наших батьків уже загнали в колгоспи, боротьба вигасала, навіть у Сибір не вивозили. Настав час упокорювати словом, словом облуди, підступу, страху і безнадії.

І після того цькування в самого Сосюри почався психічний розлад. Поет прожив ще чотирнадцять років і на 67-му році життя (в 1965) помер. Своїх поетичних дарувань він не використав – не дали. Майстер строфіки, ритміки, римування і сьогодні може бути зразком техніки віршування для підростаючих сил.

Україна винна Володимирові Сосюрі визнання хоч би у цей 45-й рік його смерті. Пам'ятаймо це щоразу, коли чуємо його відчеканений тристоповий амфібрахічний твір «Любіть Україну», сповнений красою його українського серця.

о. Зиновій Карась

ПРОСВІТЯНИ

РУБІКОНИ ОКСАНИ ТЕБЕШЕВСЬКОЇ

Говорити мені про Оксану Тебешевську і просто, і, водночас, складно. Бо 10 років очолював Калуське міськрайонне об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, а вона була ввесь цей час моїм незмінним заступником, чи, як вона любила казати, «правою рукою». І, окрім того, що займається безкорисливою працею на просвітянській ниві, ще більші досягнення має на тій ниві, яка дає їй хліб насущний. Оксана Степанівна передовсім освітянка, вчитель-словесник, що виховує в своїх учнів любов до рідної мови, до народних звичаїв і традицій, за що удостоєна високого звання «заслужений учитель України». А ще вона – автор багатьох методичних розробок і посібників, лауреат обласної педагогічної премії ім. М. Стельмаховича та районної ім. Костянтини Малицької. Свою освітянську діяльність успішно поєднує з літературною творчістю. З-під її пера вийшли збірки поезій «На березі долі» й «Тиша немовлених слів» та книжка прози «Про що мовчить Михайлова скрипка». Нещодавно письменники Прикарпаття прийняли її в свою творчу спілку.

У ці дні Оксана Степанівна відзначає ювілей, образно кажучи, переходить життєвий рубікон. Отож я собі й думаю: нехай про освітянку-ювілярку пишуть її друзі-вчителі, нехай про ювілярку-поетку мережать віршові й прозові рядки друзі-літератори, я візьмуся за справу, найбільш мені знану – розкажу про Оксану Тебешевську як про громадську діячку, як про просвітянку.

Пригадується мені 2003 рік, коли калуська «Просвіта» відзначала своє 100-річчя. Вигадливим ініціатором і рушійною силою всіх культурологічних заходів була пані Оксана. Вона не лише сама горіла, а й запалювала інших. Ми так широко розгорнули свою лекційну й сценічну діяльність, присвячену ювілею калуської «Просвіти», що тодішній начальник міського управління культури просив мене якось координувати нашу просвітянську роботу з роботою працівників культури, позаяк в багатьох калушан складалося враження, що «Просвіта» на неплатній основі проводить не менше різноманітних культурологічних заходів, ніж міське управління на платній.

Коли ми, старше покоління новітніх просвітян, розмірковуємо про майбутнє Матінки-«Просвіти», котра верстає свій уже 142-річний шлях, то передовсім маємо на увазі «Молоду Просвіту». Оксана Тебешевська на цю тему мало говорить – вона діє. На основі Голинської ЗОШ І–ІІІ ст., де трудиться не перший рік і де ще з минулих часів міцно вкорінилися просвітянські традиції, зуміла організувати з юнаків і юнок «Молоду Просвіту», на рахунку якої вже немало добрих справ з відновлення історичної пам'яті, з ушанування борців за волю України, з проведення літературно-мистецьких вечорів, присвячених творчості відомих місцевих авторів.

Уміння працювати з учнівською молоддю й закоханість в образне слово зробили її наставницею юних літераторів-початківців, що линуть з різних сіл Калущини в селище Войнилів, де при місцевому будинку школяра діє створена нею молодіжна літературна студія «Провесінь». Літстудійцям цікаво пізнавати секрети поетичної творчості, пробувати власні творчі сили під невсипущою опікою Оксани Степанівни, котра у 2008 р. з творів своїх вихованців упорядкувала й видала чудовий альманах «На крилах веселкових мрій». Про цю книжку писала вже й обласна, й республіканська преса і навіть «Літературна Україна».

На думку Оксани Тебешевської (а з її думкою важко не погодитися), визначальним у діяльності новітньої «Просвіти» є патріотичне виховання на героїчних прикладах історії національно-визвольних змагань. Чимало виховних заходів з ініціативи моєї «правої руки» були організовані й проведені до 65-річчя УПА, до 100-річчя Романа Шухевича й Степана Бандери. Зокрема, вона особисто зібрала матеріали й видала їх окремою книжкою (як збірник диктантів) про славетного уродженця Калущини, який став символом нації. Зараз працює над увіковіченням пам'яті відомого командира УПА, який народився в селі Голинь, Степана Стебельського (псевдо – Хрін).

На звітно-виборній конференції міськрайонного об'єднання я запропонував делеґатам обрати нового голову з двох достойників, голинянки Оксани Тебешевської і калушанина Івана Ткачика. Та пані Оксана побажала залишитись правою рукою. Вона і далі докладатиме свої організаторські здібності, діловитість і невтомність до загальної справи.

Серед просвітян Калущини пані Оксана перша відзначена найвищою просвітянською нагородою – медаллю «Будівничий України». Кого ж іще, як не таких людей, відзначати! Вірю, що надалі вона переходитиме через рубежі-рубікони нових успіхів і здобутків. А сьогодні я хочу побажати ювілярці, щоби збулися заповітні слова високої поетичної проби, які вона плекає в одному зі своїх віршів:

Перейти Рубікон й не згоріти на попіл,
Не зотліти під снігом торішнім листком,
Не згубитись невпізнаним нині і потім,
Повнозерним колись
прорости колоском.

Перейти Рубікон і за болю межею,
Де земний часовир
вже смиренно затих,
До прийдешніх світань
доторкнутись душею
І осяянням слова зійти до живих.

Іван Павліха,
почесний голова Калуського міськрайонного об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка

ІСТИНИ

ЩОБ ЖИТИ ДУХОВНО...

або П'ять духовних вимог для життя в радості

Якщо хочеш отримувати насолоду від життя – зміни його. Сповідуй та практикуй п'ять духовних вимог, зроби їх частиною свого щоденного буття.

Змініть своє мислення

Відомо, що наш розум має величезні можливості для творення, пізнання, засвоєння знань, мислення. І, якщо ми не використовуємо весь його потенціал, – це справжня трагедія.

Більшість із нас дозволяє проникати в розум багатьом шкідливим думкам, неґативізму, провинам, образам, звинуваченням. А ми ж повинні зупиняти цей потік неґативних осудливих або деструктивних думок, бо вони перетворюють життя на пекло.

Тож надалі, коли вас перемагатимуть неґативні думки, плодами яких обов'язково стануть неґативні події, зупиніть їх вдячністю Богові. Я переконаний, ви знайдете, за що Йому подякувати. Наприклад, за Його любов і за все те, що Він дав вам у житті.

Мине час, і ви побачите, що життя почало змінюватися й ставати кращим.

Випробуйте дану вам Богом силу думок!

Слідкуйте за своїми словами

Багатьом із нас не відомо, що думки мають силу, але ми не знаємо й того, що силу мають слова. Бо ж у Першому посланні апостола Петра мовиться: «Хто хоче життя любити й бачити дні добрі, хай береже язик від лихого, уста від слів лукавих».

Тож, якщо хочемо насолоджуватися життям, ми повинні змінити не тільки думки, своє мислення, але і слова.

Отже, особливо старанно слідкуймо за своїми словами. Адже це – Божа вимога!

Наш язик, немов ручка, а наше серце – записник. Коли ми знов і знов щось повторюємо, це фіксується всередині нас, а зафіксувавшись – збувається.

Ми стаємо такими, як постійно говоримо про себе, а наше життя стає таким, як говоримо про нього.

Плекайте любов

Скільки не було б нам років, ми не повинні переставати вчитися, рости та змінюватися. Ми повинні просити Бога: «Боже, допоможи мені любити всюди й усіх». Коли ми будемо здатні любити всюди й усіх, тоді від нашого егоїзму не залишиться й сліду. Бог бажає, щоб ми думали не тільки про себе, дбали про задоволення не тільки своїх потреб, не лише говорили людям про Божу любов, але й виявляли її на ділі. Щира любов завжди хоче задовольнити потреби й виконати бажання інших. Якщо будемо старатися, то поступово навчимося зауважувати потреби оточуючих і допомагати їм.

Прощайте

Здається, простити когось дуже просто. Але, однак, лиш небагато хто з нас робить це... З точки зору Бога – непрощення є злом. Пам'ятайте відповідь Ісуса на запитання Петра, скільки разів прощати братові (Мт. 18, 21–22): «Не кажу тобі: до сімох разів, але – до сімдесяти раз по сім».

Хай цикл різдвяних свят буде для нас часом прощення. Кожен із нас може страждати з різних причин. Але найбільші страждання та найбільший біль тягнуть за собою наші погані думки та почуття до себе. Для того, щоб ми полюбили іншу людину, нам потрібно полюбити спершу себе. А полюбити себе нам допоможе усвідомлення того, що Бог любить нас такими, якими ми є.

Моліться

Тисячі разів перечитуйте фразу з Послання апостола Якова: «Ви не маєте, бо не просите (Бога)». Отож потрібно просити й не пробувати своїми силами робити те чи інше, чи дітей спонукати поводитися так, а не інакше. Молімось про це.

Коли ми зрозуміємо, наскільки Бог любить нас і що Він приготував для нас, то будемо здатні бачити двері можливостей, які Він бажає відкрити перед нами. А для цього нам потрібно спілкуватися з Ним постійно, слухати Його, поглиблювати наші з Ним стосунки. Пам'ятаймо: Він пообіцяв, що якщо ми будемо Його шукати, то обов'язково знайдемо. Тож давайте прагнути до Нього всім своїм серцем.

Михайло Рудковський

НОВИНИ УКРАЇНИ І КРАЮ

ВШАНУВАННЯ

ПАМ'ЯТНИК ПРОВІДНИКОВІ

У Старих Кутах Косівського району відкрили пам'ятник голові Проводу Організації Українських Націоналістів Євгенові Коновальцю.

Його збудували за кошти сільської громади з ініціативи уродженця села голови районної «Просвіти» Богдана Глібчука. Автор – львівський скульптор Петро Стаєр. Участь у відкритті взяли голова обласної «Просвіти» Степан Волковецький, керівник обласного КУНу Богдан Борович, заступник голови районної державної адміністрації Микола Васкул, сільський голова Василь Цикаляк та голова районної станиці УПА Петро Підлетейчук.

ФЕСТИВАЛІ

КОЛЯДА НА МАЙЗЛЯХ

В Івано-Франківську розпочався І Різдвяний фестиваль «Коляда на Майзлях», який триватиме до 24 січня і завершиться великим гала-концертом учасників фестивалю.

У «Коляді на Майзлях» беруть участь колективи з Івано-Франківська та з різних міст і сіл Прикарпаття. Розпочали фестиваль господарі, тобто колективи, що діють при церкві Христа Царя: хори «Кантемус», «Осанна», «Надія».

Концерти відбуваються щоденно з 10 до 24 січня (крім надвечір'я Богоявлення, 18 січня) **у церкві Христа Царя монастиря отців-василіян** (вул. Незалежності, 181). **Початок виступів — о 18.00, гала-концерту — о 16.00.**

БОЛИТЬ

ЩОСЬ ПОТРІБНО РОБИТИ

На роботу їду вулицею Лепкого. Красива, ошатна вуличка, окраса міста. Та завше ріжуть погляд і викликають обурення розписані стіни будинків. Графіті ці нікчемні й художньо неповноцінні.

Тож хочу запитати городян: чи подобається вам таке графіті? Мені – ні. Місто перетворюється на великий смітник. Гроші, які були витрачені на балончики з фарбою, ми не порахуємо, а міські кошти, які будуть витрачені на вапно, щоб забілити цю мазню, рахувати доведеться...

Для одних графіті – це дитячі пустощі, а для тих, хто знає історію виникнення цього художнього виду – сучасне мистецтво. Графіті (італ. graffiti, з грецької – писати) – дряпати, дослівно «надряпані» – спершу так називали одну з технік настінного малярства, нині ж це вважається одним із видів самовираження молоді. У свідомості людини нашого часу зі словом графіті асоціюється передусім добре відомий їй розпис будинків, написи чи малюнки на стінах будівель, переходів, вагонах потягів, інших споруд.

Графіті – явище надзвичайно давнє. Стіни античних і середньовічних міст, що збереглися, були вкриті написами. Взагалі ж усілякі написи на різноманітну тематику супроводжували людство впродовж усього його розвитку – побачити це можна навіть на стінах античної Помпеї, а різноманітні прохання до Всевишнього – у Софійському соборі. Наука спершу займалася саме такими, дуже давніми, написами на стінах, однак із другої половини минулого століття графіті набуло такого поширення в країнах західного світу, що його вивченням зайнялися соціологи, психологи, культурологи. У випадку з графіті можемо також говорити про таку унікальну річ, як переростання кількості в якість – окремі графіті-картини чи написи можна з упевненістю назвати творами мистецтва. Але все те, що ми бачимо – незрозумілі написи, кольорові малюнки – не є графіті в класичному розумінні цього слова.

Для того, щоб наляпати щось незрозуміле на стіні, не потрібно мати жодних художніх здібностей. Напевно, тому цей вид графіті такий поширений. Нагадаємо, що зародилося воно в кінці сімдесятих років минулого століття у бідних кварталах Нью-Йорка, коли підлітки почали писати свої імена, псевдоніми на стінах будівель, у підземках, на вагонах. Серед них був Taki-183. Він не був першим, хто почав цим займатись, але завдяки йому райтинґ почав ширитись. До свого імені чи псевдоніма молодий «письменник» додав кілька цифр, щоб виділитись серед інших схожих імен. Це вже не так важливо, важливим є сам феномен того, що хлопець наважився й обписав усе місто й цим подав приклад іншим, які прагнули слави.

Кожен підліток намагається виділити себе, свій напис із загальної маси. Вони почали писати яскравими кольорами, надавати об'єм літерам, інші працювали над новими формами літер. Написи набували дивовижних форм, літери переплітались одна з одною, ставали об'ємними... Завдяки туристам, які під враженнями від Нью-Йорка, привозили графіті до себе додому, або ж самим нью-йоркським райтерам, які еміґрували з Америки до Європи, графіті почало розвиватися. І на сьогодні Європа є світовим центром розвитку графіті.

У деяких країнах Європи райтинґ вважається злочином, і за своє захоплення можна відсидіти кілька років або заплатити штраф. Влада робить усе можливе для того, щоб зупинити райтерів (наприклад, у Празі на кожній автобусній зупинці висить табличка, на якій зображений хлопчисько з балончиком у руках і напис: «Якщо ви помітили, що хтось малює, негайно викликайте поліцію»). А чи не варто щось подібне запровадити і в нас? Хай майстри вуличного мистецтва виплескують свій внутрішній світ на контейнерах для сміття. Хоч, зрозуміло, боротися з графіті – справа марна, тож чи не варто очолити цей процес. Для молоді, що захоплюється малюванням на стінах, виділяють певні райони, де вони відкрито і сповна можуть себе реалізувати, а в результаті – замість сірості та одноманітності промислових зон і спальних районів засяють малюнки всіма кольорами веселки, що тішитимуть городян. Бо виділена для цього стіна на вулиці Мельника вже, здається, повністю замальована.

Наталія Дяченко,
просвітянка

З РОСИ І ВОДИ!..

ВІТАЄМО!

з днем ангела

Василя ДАНИЛЮКА,
Василя РОЗПОПУ,
Василя КРІЛЯ,
Василя ЛЯЛИКА.

За довгі роки співпраці з «Просвітою» ви показали себе справжніми патріотами, несучи людям щире українське слово, пісню й культуру, витрачаючи на це свій дорогий час і кошти. Цей потяг до всього українського долає всі перешкоди, що стоять на вашому шляху.

Для вас Бог і Україна — понад усе.

Зичимо кожному з вас, дорогі, щастя, здоров'я, щедрих Божих ласк на вас і ваші родини!

Від імені Правління ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка голова Степан Волковецький, учасники народної чоловічої хорової капели «Червона калина»

Виконавчий комітет Тязівської сільської ради виносить подяку обласній «Просвіті» й особисто

СТЕПАНОВІ ГРИГОРОВИМУ БОЙКУ

за безоплатну передачу 35 художньо-політичних, історичних і мистецьких книг для сільської бібліотеки.

Вітаємо просвітянина-активіста

СТЕПАНА БОЙКА

і всіх просвітян з різдвяними святами, а з днем ангела — всіх Степанів.

Сільський голова Я. Мазурик

ДІЯ

ХТО ПЕРШИМ ЙШОВ...

У Коломиї в Народному домі відбулися урочистості з нагоди 141-ої річниці з дня утворення Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка і 20-річчя відродження товариства «Просвіта» у Коломиї.

Голова Коломийської міськрайонної організації ВУТ «Просвіта» Василь Глаголюк у доповіді нагадав присутнім про буремні події, які відбувалися двадцять років тому. Доповідач зазначив, що знакову роль у відродженні «Просвіти» відіграло Товариство української мови, перший осередок якого на Коломийщині постав на Коломийському заводі «Сільмаш». Саме тоді, коли у березні 1990 року відбувалося висунення кандидатів у депутати всіх рівнів, це вдалося зробити тільки через ТУМ, бо товариство було єдиною організацією в Україні, яка мала всі законні реквізити, що існували ще за часів УРСР.

На урочистостях голова Івано-Франківського обласного об'єднання ВУТ «Просвіта» Степан Волковецький вручив активістам історичного відродження «Просвіти» грамоти й нагороди. Серед нагороджених – перші голови Товариства української мови і товариства «Просвіта» Ігор Довганюк, Роман Антонюк та Йосип Матковський. Активістам просвітянського руху – директорові Коломийської гімназії Йосипу Матковському й заслуженому працівникові культури Ользі Руданець Степан Волковецький вручив найвищу нагороду ВУТ «Просвіта» – «Будівничий України».

Грамотами й подарунками за особистий внесок у справу зміцнення Української держави та з нагоди 20-ліття відродженого товариства «Просвіта» були нагороджені знані люди: керівник і дириґент хору Братства вояків ОУН–УПА Коломийщини Марія Маївська, настоятель церкви Святого архістратига Михаїла отець Петро Чиборак, члени ради коломийської «Просвіти» Михайло Андрусяк та о. Зиновій Карась, голова коломийської міськрайонної організації Всеукраїнського товариства політв'язнів і репресованих Дмитро Гриньків, голова коломийського осередку «Нашої України» Геннадій Романюк, голова осередку «Просвіта» в с. Отинія Михайло Хавлюк, заступник голови міського осередку КУН Володимир Янкевич, просвітяни Любомир Грабець, Ганна Юринець, Володимир Свириденко, Василь Герула та інші.
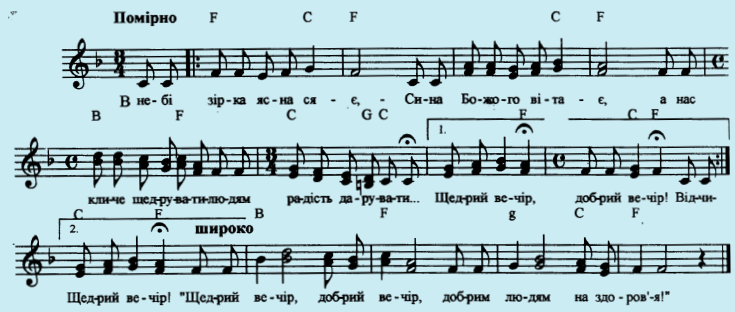
Отець Петро Чиборак за жертовну працю задля поширення діяльності «Просвіти» на теренах Коломийщини від імені владики Коломийської єпархії УГКЦ вручив голові Коломийської міськрайонної організації «Просвіта» імені Тараса Шевченка Василеві Глаголюку образ Пречистої Діви Марії, оберегу українського народу.

Звертаючись до учасників свята Степан Волковецький зазначив, що саме товариство «Просвіта» охоплює ті ділянки українського відродження, які упущені в діяльності партійних осередків та інших громадських рухів й організацій. Підкреслив, що найбільшою проблемою залишається питання українського книговидання й поширення української книжки в Україні, оскільки серед студентської та учнівської молоді стало повсякденним небезпечне спілкування через Інтернет, а телевізійні канали не зацікавлені у пропаґанді української мови. Це стає нині чи не основною причиною закриття українських шкіл на теренах Сходу і Півдня України. Гасло «Осередки «Просвіти» в кожен колектив, у кожне село!» має стояти на порядку денному в нашій діяльності», – наголосив С. Волковецький.

Урочистості завершилися концертом творчих колективів Народного дому та міського відділу культури і туризму.

Дмитро Гриньків, *просвітянин*

ЩЕДРИЙ ВЕЧІР!..

Сл. С. Дасевича
Муз. В. Маника

В небі зірка ясна сяє –
Сина Божого вітає,
А нас кличе щедрувати,
Людям радість дарувати...
Щедрий вечір! Добрий вечір!

Відчиняйте, ґаздо, двері –
Запросіть нас до вечері.
Ми Вам файно защедруєм,
Добра, щастя навіншуєм.
Щедрий вечір! Добрий вечір!

Щоб були міцні, здорові,
Жили в мирі та любові,
І достаток гарний мали,
Знов різдвяних свят діждали.
Щедрий вечір! Добрий вечір!

Хай Вам щедро зродить поле,
Щоб комори і стодоли
Із нового урожаю
Хлібом повнились до краю.
Щедрий вечір! Добрий вечір!

А як станемо заможні,
Запанує в домі кожнім
На щасливі довгі роки
Божа ласка, мир і спокій.
Щедрий вечір! Добрий вечір!

Щедрий вечір, добрий вечір
Старшим, юним і малечі,
Рідним, близьким та знайомим
В кожнім українськім домі.
Щедрий вечір!

Щедрий вечір, добрий вечір
Добрим людям на здоров'я!

ЮРИДИЧНА КОНСУЛЬТАЦІЯ

МОЖЕТЕ ОТРИМАТИ ДОПОМОГУ

Чи мають право члени дільничної виборчої комісії з виборів Президента України в день голосування надавати допомогу виборцям у заповненні виборчого бюлетеня та опускання його до виборчої скриньки? З таким запитанням до нашої редакції звернувся Степан Гузій, житель с. Остриня Тлумацького району.

Частина четверта та сьома статті сімдесят шостої чинного Закону України «Про вибори Президента України» передбачає, що виборчі бюлетені заповнюються виборцем особисто в кабіні (кімнаті) для таємного голосування. Під час заповнення виборчих бюлетенів забороняється присутність інших осіб. Виборець, який унаслідок фізичних вад не може самостійно заповнити виборчий бюлетень, має право з відома голови або іншого члена дільничної виборчої комісії скористатися допомогою іншого виборця, крім членів виборчої комісії, кандидатів на пост Президента України, їхніх довірених осіб, офіційних спостерігачів.

Виборець, який не може внаслідок фізичних вад самостійно опустити бюлетень до виборчої скриньки, має право з відома голови або іншого члена дільничної виборчої комісії доручити зробити це іншій особі у своїй присутності, крім членів виборчої комісії, кандидатів на пост Президента України, їхніх довірених осіб, офіційних спостерігачів.

Василь Жураківський,
юрисконсульт, член Правління ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка

УСМІХНІМОСЯ

У НОВОРІЧНУ НІЧ

П'яний Фафуля іде з приятелем по колії.

– Щось дуже багато сходинок тут, чорт би їх забрав!

– То ще б нічого, але що за бовдур поклав так низько ці поручні?!

ПЕРЕДЧАСНА РАДІСТЬ

За дві хвилини дванадцята. Зал переповнений. Вбігають хлопець і дівчина й раптом – о, щастя! – бачать вільний столик. До них підбігає розпорядник:

– Цей столик займати не можна.

– Чому?

– Це танцювальний майданчик.

ПРОТЕСТИ

У новорічну ніч у квартирі гамірний бенкет. На знак протесту сусіди гупають у стіну. Один із тих, що бенкетують, стукає у відповідь і горланить:

– Гей, ви! Хіба не знаєте, що вночі заборонено забивати цвяхи?!

НЕ ВАРТО БОЯТИСЯ

За п'ять хвилин до одинадцятої в перукарню заходить клієнт. Коли перукар намилив йому обличчя, зрозумів, що майстер уже почав зустрічати Новий рік.

– Ви п'яні! Боюся, що поріжете мене!

– А ти не бійся!.. Тільки пок-кажи м-мені, де в тебе підборіддя!

СНІГОВА БАБА

Ліпили діти снігову бабу й наскрізь промокли. Перехожий запитує:

– Не холодно вам, дітки?

– Нам ні, а от Петькові, мабуть, холодно.

– А хто це – Петько?

– Той, якого ми в снігову бабу заліпили.

ТОНКИЙ НАТЯК

Напередодні Нового року батько помічає, що його семирічний син притих і ходить замислений.

– Чого це ти зажурився, Іванку? – питає батько.

Іванко стає перед батьком і серйозно промовляє:

– Міркував я оце кілька днів і вирішив, що, як виросту, куплю тобі на Новий рік іграшковий електричний поїзд.

ЛЮБИ І ЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ...

КАЛЕНДАР ПРОСВІТЯНИНА

Січень

14 СІЧНЯ

70 років від дня народження **Василя Курищука** (1940), педагога, заслуженого вчителя України, лауреата районної премії імені Марійки Підгірянки, уродженця с. Уторопи Косівського району.

60 років від дня народження **Василя Пасенюка** (1950), відомого українського тенора, соліста хору ім. Г. Г. Верьовки, уродженця с. Торговиця Городенківського району.

15 СІЧНЯ

95 років від дня народження **Василя Андрусяка** (псевдо – Грегіт, Різун) (1915–1946), військовика, члена ОУН, майора УПА, командира Станіславського тактичного відтинку № 22 «Чорний ліс», родом із с. Глибока Богородчанського району.

16 СІЧНЯ

95 років від дня народження **Степана Гамули** (1915), лікаря, члена ОУН, мецената книги «Городенківщина», уродженця м. Городенка.

55 років від дня народження **Богдана Томенчука** (1955), автора поетичних збірок «На паперті душі» (1993), «Сповідайтесь, мої тривоги» (2002), нарису про В. Чорновола «Він був пророком у своїй Вітчизні» (2001), уродженця с. Ценява Коломийського району.

17 СІЧНЯ

70 років з часу заснування **Івано-Франківського державного музичного училища імені Дениса Січинського** (1940).

70 років від дня народження **Зіновія Легкого** (1940), українського письменника, уродженця с. Заланів Рогатинського району.

18 СІЧНЯ

160 років від дня народження **Івана Левицького** (1850–1913), бібліографа, члена НТШ, автора праць «Галицько-руська бібліографія XIX століття», «Українська бібліографія Австро-Угорщини», уродженця с. Берлоги Рожнятівського району.

19 СІЧНЯ

90 років від дня народження **Тараса Фіґоля** (1920), дириґента, вчителя, уродженця с. Козарі Рогатинського району.

20 СІЧНЯ

95 років від дня народження **Олекси Вінтоняка** (1915), історика, науковця, видавця, уродженця с. Струпків Коломийського району. Від 1945 року мешкає у Мюнхені (Німеччина), засновник видавництва «Дніпрова хвиля».

22 СІЧНЯ – День Соборності України.

24 СІЧНЯ

55 років від дня народження **Юрія Арсенюка** (1955), художника, професора Всеросійської академії живопису, скульптури й архітектури (м. Москва), уродженця м. Коломия.

25 СІЧНЯ

70 років від дня народження **Володимира Боцюрка** (1940), лікаря-ендокринолога, доктора медичних наук, завідувача кафедри ендокринології Івано-Франківської державної медичної академії.

26 СІЧНЯ

155 років від дня народження **Ганни Павлик** (1855–1928), громадсько-культурної діячки і письменниці, активної учасниці жіночого руху в Галичині, сестри письменника Михайла Павлика, уродженки с. Монастирське (нині – в складі м. Косів).

100 років від дня створення Гнатом Хоткевичем **самодіяльного Гуцульського театру у Красноїллі** (1910).

70 років від дня народження **Василя Попадюка** (1940–1991), майстра гри на народних інструментах, народного артиста України, уродженця с. Мишин Коломийського району.

29 СІЧНЯ – День пам'яті учасників бою під Крутами.

30 СІЧНЯ

130 років від дня народження **Володимира Бачинського** (1880–1927), журналіста, видавця, суспільно-політичного діяча на теренах Галичини.

31 СІЧНЯ

175 років від дня народження **Ксенофонта Климковича** (1835–1881), письменника, журналіста і громадського діяча, родом із с. Хотимир Тлумацького району.

Підготував Петро АРСЕНИЧ